Ammattikorkeakoulut tuottavat yhdessä kiertotalouden opintomateriaaleja

7.6.2019

Ammattikorkeakouluissa tehdään tällä hetkellä paljon kiertotalouden eteen. Opetusta ja TKI toimintaa suunnataan vahvasti kohti kiertotaloutta. Esimerkiksi ammattikorkeakoulujen yhteisen Kiertotalousosaamista ammattikorkeakouluihin –hankkeen (2018-2020, OKM) tarkoitus on uudistaa ammattikorkeakouluopetusta vastaamaan kiertotalouden tarpeita valtakunnallisesti. Hankkeessa on mukana lähes kaikki suomalaiset ammattikorkeakoulut, ja hankkeessa tuotetaan esimerkiksi uusia kiertotalouden opintomateriaaleja ja kehitetään oppimisympäristöjä. SeAMK on toteuttamassa hanketta yhdessä 18 muun suomalaisen ammattikorkeakoulun kanssa. Hankekonsortio on kokoontunut pääasiassa kaksi kertaa vuodessa ja tällä kertaa tapaamainen oli järjestetty Laurea ammattikorkeakoululla Espoon Leppävaarassa 27.-28.5.2019. Tapaamisen tarkoitus oli keskustella toimenpiteistä sekä suunnitella syksyn toimintaa.

Hanketapaamisessa kuultiin kiertotalouden liiketoimintamalleista

Hanketapaaminen oli onnistunut ja se tarjosi verkostoitumismahdollisuuksia sekä uutta näkemystä kiertotaloudesta. Hanketapaaminen sisälsi seminaaripäivän, jonka aikana kuultiin puheenvuoroja kiertotalouden erilaisista liiketoimintamalleista. Tällaisia liiketoimintamalleja ovat esimerkiksi jakamis- ja palvelualustat, tuote palveluna, tuotteen elinkaaren pidentäminen, resurssitehokkuus sekä uusiutuvuus. Paikalla oli korkeatasoisia puhujia mm. Valtran uudelleenvalmistuksesta sekä IKEA Suomesta. Kiertotalous on tätä päivää suurissa yrityksissä ja monet aloittelevat yritykset toimivat jo suoraan erilaisten kiertotalouden liiketoimintamallien kautta. Esimerkiksi Valtra tarjoaa palvelua, jossa rikkoutunut vaihdelaatikko toimitetaan takaisin tehtaalle ja sieltä saa kunnostetun vaihteiston takaisin paluupostilla. Toisaalta esimerkiksi IKEA pyrkii jo v. 2030 mennessä olemaan kestävä huonekalukauppa. Hyvänä esimerkkinä kuultiin lisäksi se, että VTT on mukana crEATe innovaatioekosysteemissä, joka tarjoaa älyjärjestelmäpohjaisia kehittämisprojekteja ravintoloiden toiminnan optimointia varten (esimerkiksi ruokahävikin vähentämiseksi).

Tapaamisen toisena päivänä käytiin läpi hankkeen käytännön toteutusta ja toimenpiteitä. Tähän mennessä hankkeessa on tuotettu kiihtyvään tahtiin opintomateriaaleja. Työn alla olevia opintomateriaaleja ka kursseja esiteltiin posterinäyttelyn avulla Laurean kampuksella. Tämän lisäksi hankkeessa kehitetään oppimisympäristöjä, joita voidaan hyödyntää kiertotalouden opetuksessa ja yritysyhteistyössä. Hankkeen uutuusarvona on se, että työtä tehdään monialaisesti ilman raja-aitoja.

Opintomateriaalit ja pilotointi

Hankkeessa tuotetaan huomattava määrä eli 235 op:ttä opintomateriaaleja ja -jaksoja kiertotaloudesta. Opintomateriaaleja tuotetaan monialaisesti ja niitä tehdään yhdeksässä pääteemassa, joita ovat: Teknologiset kierrot, metsäperäiset kierrot, bioperäiset kierrot, yleiset toimenpiteet, digitalisaatio, vaikuttavuus ja säätely, muotoilu- ja tuotesuunnittelu, kiertotalouden liiketoiminta ja rakennustekniikka.

Hankkeen tärkeänä tavoitteena on, että kaikki tuotettu materiaali on kenen tahansa hyödynnettävissä, kun hanke päättyy. Näin tuetaan kiertotalouden parempaa integroitumista ammattikorkeakouluihin ja työelämään. Tuotettuja materiaaleja pilotoidaan syksystä 2019 lähtien eri ammattikorkeakouluissa ja niistä kerätään palautetta. Tavoitteena on muokata palautteen perusteella opintomateriaaleista yhä parempia ja

helppokäyttöisempiä. Hankkeessa testataan myös uusia menetelmiä, joita voidaan hyödyntää kiertotalouden opetuksessa.

Hanke toimii aktiivisesti vuoden 2020 loppuun mennessä. Tämän jälkeen kiertotalouteen on tarjolla huomattavasti enemmän opintomateriaaleja, joita voidaan hyödyntää vapaasti niin työelämässä kuin muissakin oppilaitoksissa. Tarkoitus on ladata materiaalit tietopankkiin, jossa ne jäävät hyötykäyttöön.

Myös IKEA Suomi on panostanut viime vuosina kiertotalouden liiketoimintamalleihin. IKEA Suomen vastuullisuusjohtaja Jessica Lehtinen esitteli yrityksen kiertotaloussuunnitelmia Laureassa Espoon Leppävaarassa (kuva: Kari Laasasenaho).

Kari Laasasenaho
SeAMK Ruoka